

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četr leta 65 kr. — Naročina se pošilja upravnemu tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Naših Nemcev veselje.

Odkar so dobili naši bralci zadnji list »Slov. Gospodarja« v roke, zgodilo se je dvoje rečij, za naše Nemce ena veseliša, kakor druga. Na severu naše države, v kronovini češkega leva, so dobili izjemno stanje, v Mariboru, prijaznem mestu ob deroči Dravi, pa je bilo zborovanje društva »Südmark«. Prvo je brzda za silne Čehe, drugo pa klic »krotkih« Nemcev na boj zoper predzrno slov. ljudstvo. Kaj ne, da je to nekaj, kar vzraduje pobita srca zatiranih Nemcev? Nemški listi pa so zato tudi vsi polni tega veselja, vsaj o izjemnem stanju ga mora ali more človek brati, naj vzame list koli v roke.

In kaj je izjemno stanje? To pové že beseda sama — izjema je, v redu, po navadi ni več, koder vam je tako stanje. V tem slučaju, kakor je v Pragi sedaj in še po nekaterih krajih češke kronovine, pomeni pa izjemno stanje toliko, da ne sme nobeno društvo, če je politično, obhajati zborov in tudi porotne sodbe se ne vršijo, koder je izjemno stanje, ampak vsaka sodnja zadeva pride pred navadne, državne sodnije. Jako neljubo je izjemno stanje po deželi, v kateri je politično življenje razvito, drugod pa se tako ne vskliče izjemno stanje, k večjemu še v krajih, kjer je nevarne za imetje in življenje, toda todi ima izjemno stanje potem tudi drugo lice.

V češki kronovini je vsklicala vlada izjemno stanje zavoljo političnih izgredov, kakor se pravi in močče, da so se taki godili in češko ljudstvo ima tudi dovolj uzrokov za nevoljo, toda nam se dozdeva, da še v teh izgredih ni bilo uzroka, naj se vskliče že izjemno stanje čez — češko ljudstvo. Kaj neki more za to, če nekateri srboriteži dajo svoji nevolji duška v načinu, ki ga nihče, najmanj pa češko ljudstvo hvali!

Mi smo torej odločno zoper izjemno stanje, posebej pa še zato, ker ga sedaj nemški liberalci vlečejo

na svojo stran, svoji stranki na korist. Njim ni za državo, le za svojo gospodstvo in za to mislico, da jim je sedaj, o izjemnem stanju, »voda na mlin«. Iz druge strani pa še tudi zmerno ljudstvo češko poslej ne more biti posebno za vlado, katera ga kaznuje — za drugih grehe. Česar torej vlada želi z izjemnim stanjem, tega ona brž ne doseže, ako ne želi — veselja nemških liberalcev.

Da je v Čehih prišlo do izgredov, krivi so, če ne v prvi vrsti, vsaj veliko pa ravno nemški liberalci, saj so bili in še so sedaj tem lagje nestrpljivi ter ne dajo vlasti, da dovoli Čehom pravico, kar jim je daje znani člen XIX. Prav tako pa se dela tudi pri nas, na slov. delu naše dežele. Mar ni ravno društvo »Südmark«, ki dela na škodo slov. ljudstva, ljudstva, katero je mirno in strpljivo, tudi proti nemškim svojim sosedom, do skrajne meje? In vendar nè gane vlada niti mezinca zoper njo ter dopušča, da zboruje na mestih, kjer že tli žrjavica za narodno sovraštvo, n. pr. zadnjo nedeljo v Mariboru in lani v Celji. Tu je dela za vlado, o pravem času naj zakliče temu društvu: stoj! Sicer pa utegne tudi pri nas nastati doba za izjemno stanje, potem pa je vse zvonjenje zastonj!

Kmečke misli o raznih stvaréh.

(Izvirni dopis iz Vojniške okolice.)

Nevolja se mi vzbuja v srcu in smel bi reči, da me jeza zgrabi, keder pridem v naše trge in mesta, pa moram gledati po stenah veliko-nemške napise, kakor da bi hodil kje gori blizu Berolina. V tukajšnjem Vojniškem trgu so na desno in levo deloma »velikanski« nemški napis; vmes le menda četirje čisto slövenski. Ali ni to sramota za tukajšnje Slovence? Kako dolgo še bomo čakali, da bo Vojnik dobil slov. narodno lice? Vsak razumnik mora priznati, da isti ljudje, kateri imajo nemške napisne na svojih hišah, kažejo s tem, da so nemškega mišljenja, da ošabno zaničujejo naš jezik, s tem pa celi slov. narod. Mnogi nemčurski trgovci, obrtniki, rokodelci, itd. so pa tudi liberalni brezverci, kate-

rim je spolnjevanje verskih dolžnostij deveta briga. Ti prezirajo in zasmahujejo sv. vero, duhovnike, kakor tudi verno kmečko ljudstvo. S takimi ljudmi občevati in jih s kupovanjem ali drugače podpirati je za vsakega Slovence neumno, smel bi reči: greh in narodno izdajstvo. Osebno jih sicer nikakor ne sovražimo in nobenemu škode ne želimo, a da jih lepo pri »miru« pustimo, to je naša dolžnost. Če imajo vsled tega kako materialno škodo, ali celo »gospodarski polom«, sami so si krivi. Ako bi se vsi držali gesla »Svoji k svojim«, kmalu bi vsi naši trgi in mesta bili v slovenskih rokah.

Potretno je, da bi se v istih krajih, kjer še ni narodnih trgovcev in rokodelcev, skoraj nastanili; naj se pa ne sramujejo s pravilno slovenskimi napisimi očitno pokazati, kakor sploh pri vsaki stvari, da so našega mišljenja. Bodimo odločni, neomahljivi in značajni rodoljubi, ne samo po imenu, v besedah, marveč tudi v djanji. V prvi vrsti moramo skrbeti za to, da svoje verske in stanovske dolžnosti vestno izpolnjujemo, da gotovo dosežemo svoj pravi (večni) namen; a tudi svoje narodne dolžnosti ne smemo zanemarjati, tudi svojo domovino moramo iskreno ljubiti ter vsak po svojih močeh vse storiti, kar zahteva ljubezen do domovine. Vse narodno delo pa naj se vrši po katoliških načelih, kakor veleva zdrava pamet in božji zakon.

Trudimo se in delajmo z vsemi postavnimi sredstvi v to svrho, da postanemo svobodni, sami svoji na svojih tleh, da pridemo do moči in veljave — na častno mesto med drugimi narodi. To pa bomo dosegli le z združenimi močmi, v edinstvu in slogi. Mnogo let se že ljuto bijemo za svojo narodno pravo z našimi nasprotniki. Menili so, da nas bodo popolnoma potlačili, a hvala Bogu, ni se to zgodilo. Ker je pravica na naši strani, bo tudi zmaga. Več sto let smo zdihovali v verigah sužnosti in sedeli v temi nevednosti, a sedaj je tudi za nas nastopila doba svobode in duševnega razvoja; po neumornem trudu požrtvovalnih domoljubov duhovnega in svetovnega stanu — bodimo jim hvaležni — se nam je odprla pot k toliko potrebnim izobrazbi. Zasvetila je narodu slovenskemu zarija boljše bodočnosti. Z Gregorčičem smem reči:

„Le vstani, zborni narod moj,
Do danes v prah teptán,
Peplni dan, ni dan več tvoj,
Tvoj je — vstajenja dan!“ D—č.

Cerkvene zadeve.

Blagoslovjenje šolskega poslopja pri Sv. Bolfenku na Kogu.

Na prijaznem hribu Sv. Bolfenka na Kogu obhajali smo v nedeljo, dne 3. septembra redko, a prelepo svečanost blagoslovjenja prenovljenega šolskega poslopja. Že davno so bili Bolfenčanje uvideli nujno potrebo drugih šolskih prostorov, zakaj dosedanje šolsko poslopje z jedno šolsko sobo bilo je za blizo 300 otrok mnogo premajhno — a gmotne in druge okoliščine jim dolgo niso dopuščale izvesti njihovega plemenitega naklepa. No, učakali so še farani tudi tega trenotka, da zamorejo s ponosom kazati na svojo šolo, češ, tudi mi imamo poslopje, ki ustrega vsem postavnim terjatvam! Da se dá z dobro in resno voljo tudi vkljub raznim neugodnostim doseči marsikaj, to mora priznati vrlim Bolfenčanom vsakdo, ki je imel priliko ogledati si lepo Bolfensko šolo ter udeležiti se zgoraj navedene svečanosti. Poslopje, da-si samó prenovljeno in v nadstropju povzdignjeno je tako okusno in prikladno napravljeno, da se hvala ni slišala samo iz ust neveščakov, ampak pri

običajnej kolavdacijski izrekli so se o stavbi tudi vsi zvezenci jako povhvalno in priznalno. A kako naj opišem dostojno svečanost blagoslovjenja? Predaleč bi me peljalo, ako bi hotel o njej vse na drobno popisati, zato naj hočem omeniti le najvažnejše točke iz obširnega dnevnega reda te pomenljive šolske svečanosti. Slovesnost se je pričela, kakor je to samo ob sebi umevno s cerkvenimi opravili. Ob 10. uri je imel vlč. g. dekan Schwinger pridigo v cerkvi. Z lepimi besedami je razložil najpoprej pomen slovesnega dne za farane Bolfenske, zatem je pojasnil dvojni namen ljudske šole, namreč: nabirati si na podlagi verskih resnic potrebnih znanostij in vednostij za poznejše življenje. Sploh pa je ves ta govor s svetega mesta živo pričal, da je vlč. gospod dekan narodnemu šolstvu zelo naklonjen, pravemu učiteljstvu pa prijazen. Kako primerna je bila prispodobitev učitelja z vrtnarjem, ki goji, oskrbuje ter požlahtnuje drevesa v svoji drevesnici, veselč se, ako se lepo razvijajo ter mu donašajo le plemeniti sad. Tudi zahtevo, zakaj in kako morajo šolo in učitelja pri njegovem delu podpirati, razložil je vlč. gosp. dekan dokaj lepo. Tu so mi hodile na misel pomenljive besede prvega našega pedagoga (vzgojitelja), ki je dejal: »Svet se po samih šolah ne poboljša, ako stariši doma pravega dna ne položijo, gospodarji in gospodinje učiteljem ne pripomorejo. Učitelji v šoli nauke otrokom v glavo, svete kreposti v srce sadijo, polivati in pleti jih pa morajo oskrbniki doma. Sicer pa je ves govor vlč. gosp. dekana preveval Slomšekov duh, in prav je imel oni kmet, ki se je kesneje o tej pridigi tako-le izrazil: »Ko sem slišal danes pridigovati g. dekana, zdelo se mi je, da berem Slomšekove »Drobtinice«.

Po končani pridigi daroval je slovesno sv. mašo domači župnik č. g. Trampus, stregla pa sta mu Bolfenski domačin, sedaj kaplan v Ormožu č. g. Munda in bogoslovec g. Janežič od Sv. Miklavža. Pri maši je pel pod vodstvom nadučitelja gospoda Vabiča mešani zbor Ormoške čitalnice, ki je vzbudil že pri zadnji škofovski slavnosti v Ormožu občno pozornost. (Konec prih.)

Mili darovi za družbo vednega češčenja:
Sv. Martin pri Slov. Gradcu 22 fl. 10 kr., Zabukovje 5 fl. 53 kr., Mala Nedelja 5 fl., Ljutomer 3 fl. 41 kr., Ponikva 45 fl. 58 kr., Maribor 34 fl., Sv. Marjeta na Pesnici 4 fl.

Gospodarske stvari.

Kako popravljati pokvarjene vinske sodе?

(Spisal Anton Kosi, učitelj v Središči.)

(Konec.)

Tretje sredstvo za popravljanje plesnih sodov bilo bi to-le:

Sod, kateremu se odbije dno, se dobro umije z vodo, v kateri je raztopljeno nekoliko žveplene kislina (Nordhäuser Schwefelsäure) ali hudičevega olja. Na 100 litrov vode vlije se počasi $\frac{3}{4}$ litra žveplene kislina. Ko se je sod tako dobro opral, vstavi se mu dno, se napije in dobro žveplja.

Ako se je pa kak sod po nemarnosti skidal, tedaj se tudi na noben način ne sme prej z vinom napolniti, dokler ga nismo popolnoma popravili. Skisano posodo spoznaš po močnem ocetovim ali jesihovem duhu, ki ti udari na nos, ako ga približaš odprtii pilki.

Skisan sod sē popravi po parjenju in splakovanju z vrelim lugom. Kako se ta nareja, bilo je zgoraj omenjeno. Temu sledi parjenje s čistim kropom, plakovanje

z mrzlo vodo. Ko se je sod posušil se z žveplom natisi in dobro zabije. — Drug način, popraviti skisan sod, bi bil: žganje z vinskim cvetom ali s špiritusom, potem zakuhavanje z apneno vodo, splahovanje z vročo in potem z hladno vodo, konečno dobro žvepljanje.

Kar se tiče starih suhih sodov, ki so več časa odprti na suhem kraju ležali, je opomniti, da tudi taki sodi tako dolgo niso za rabo, dokler se po večkrat s kropom in končno z vinom ne obkuhajo. Ko bi se v take sode natočilo takoj vino, dobilo bi zoper lesni okus, Nemec pravi: Holzgeschmack.

Konečno bi še omenil, da bi vkljub najskrbnejšemu snaženju pokvarjene posode ne bilo varno va-njo takoj dobre starine natočiti — najpametnejše je s takimi sodi čakati do branja ter je z moštom napolniti. Ako je v njih mošt sèvrel, še le tedaj smemo ravnati s popravljenou posodo tako, kakor z vsako drugo, ki popravljanja nikdar potrebovala ni.

Da pa ne bodemo imeli z vinsko posodo nikdar sitnostij, treba je, da uvažujemo te-le stavke:

1. Tako, ko se je vino iztočilo, se sod z vodo tako dolgo poplahnuje, da čista voda iz njega teče.

2. Ako je bilo v sodu mnogo drož, treba ga je snažiti z verigo ali ketno.

3. Ko je sod lepo osnažen, zvrne se na pilko, da vsa voda iz njega izteče.

4. Od znotraj (seveda tudi od zunaj) lepo posusen sod se naj dobro žveplja ter trdno zabije, da žvepljeni dim v njem ostane.

5. Kakor je sod večji ali manjši, mora se tudi žvepljanje v raznih dobah ponavljati. Za manjše sode, kakor za širjake in polovnjake zadostuje, ako se žvepljajo vsakih pet mesecev enkrat (če se namreč v tem času ne rabijo), večji sodi pa bi se morali praviloma vsak drugi mesec z žvepleno paro nasiti.

6. Sodi se naj shranjujejo na ne presuhih prostorih, da se ne razsuše.

Vinorejec, oziroma kletár, ki se ravna po tu navedenih vodilih, ne bode imel nobene skrbi zarad dobrih sodov; vsi mu ostanejo vedno ovijeni (weingrün) tako, da mu ni treba drugo storiti, nego sode s čisto vodo splahniti, kadar bode hotel va-nje natočiti vino. In da bi imel vedno prav obilo te »rujne kapljice«,

Ki nam oživila žile,

Sreč razjasni in okò,

Ki vtopi vse skrbi,

V potrih prsih up budi.

to mu iz vsega srca želi pisatelj teh vrstic.

Konjska dirka v Žalcu.

V Žalcu se vrši v nedeljo, dne 24. septembra po poldne ob pol 3. uri na dirkališči konjska dirka.

A. Pričetna dirka. — Državna darila. Vloga 1 gold.; z zgubo vloge. — Da se vrši dirka, treba je najmanj pet oglasil. Za kobile in žrebce tretjega konjerejskega okoliša (savinjsko pleme) starost ne čez 4 leta. Posestnik mora pokazati, da je njegov konj istinito savinjskega plemena. I. darilo 50 fl., II. darilo 25 fl., III. darilo 15 fl., IV. darilo 5 fl. in vsakemu po eno zastavo.

B. Dirka plemenskih konj. — Državna darila. Jednouprežno, dvakrat dirkališčino tir = 2 km. Vloga 1 fl.; z zgubo vloge. — Da se vrši dirka, treba je najmanj pet oglasil. Za kobile in licencirane žrebce tretjega konjerejskega okoliša. Pri kobilah se mora dokazati, da so istinito savinjskega plemena in da so se v teku zadnjih dveh let vporabljale za pleme. I. darilo 50 fl., II. darilo 30 fl., III. darilo 14 fl., IV. darilo 10 fl. in vsakemu po eno zastavo.

C. Društvena dirka. Subvencijonirana po zvezi

avst.-og. dirkarskih društev na Dunaji ter slavn. okrajnih zastopih Gornjegraškem, Vranjskem in Celjskem. Jednouprežno, dvakrat dirkališčino tir = 2 km. Vloga 3 fl.; z zgubo vloge. — Da se vrši dirka, treba je najmanj pet oglasil. Za vse konje neomejene starosti, kateri imajo značaj konjev savinjskega plemena. I. darilo eden gig (dvokolni voz za dirko) vrednost 60 fl., II. darilo ena konjska vprega, vrednost 35 fl., III. darilo ena konjska vprega, vrednost 25 fl., IV. darilo dve lepi uzdi, vrednost 10 fl. Pri dirki veljajo pravila zaveze avstrijsko-ogerskih dirkarskih društev na Dunaju. Oglasila k dirki sprejema najkasneje do 23. septembra 1893 gospod Franc Roblek v Žalci in so le takrat veljavna, ako se ob enem tudi vloga plača. Posestniki morajo pri oglasili konje natančno popisati in nje na dirke ob 10. uru predpoldne predstaviti komisiji v Žalskem trgu (§ 42 dirkarskih pravil), ob enem se bode vršilo žrebanje in razdelitev trakov. Na dirkališči igrala bode Šmarska godba.

Odbor žalskega dirkarskega društva,

Sejmovi. Dne 21. septembra v Framu, v Laškem trgu in v Lučnah. Dne 26. septembra na Vranskem. Dne 28. septembra v Cmureku. Dne 29. septembra v Št. Lovrencu na Dravskem polju, na Pilštanji, v Marenbergu, v Šoštanju in v Vržeju.

Dopisi.

Od Sv. Jurija ob Ščavnici. (Volkov breg — Svoji k svojim.) Prijazni grič je ta Volkov breg, mnogim izmed bralcev je že dobro znan; ker pa je brž večini bralcev čisto neznan, opisem ga na kratko. Ako se peljaš od Sv. Jurija ob Ščavnici, od Sv. Antona v Slov. goricah in Negove v Radgonu, moraš se peljati čez tako zvani Volkov breg. Ni res, ako prideš tje gori, ali se ti ne dopade? Odahni si od potnega truda in ogledaj si njegovo krasoto in lepotu! Na desno vidiš proti Kapeli nekdaj prav rodne vinske gorice, sedaj slabe razven tistih, ki se dobro škropijo proti peronospori, niže se ti razprostira lepo Mursko polje, naravnost vidiš teči bistro Muro, ki meji Štajarsko in Ogersko; čez Muro vidiš veliki del ogerske planjave in na levo imaš spet veliki del vinogradov, katerih lastniki so večinoma gospodje iz Radgone in drugih krajev; vidiš lepe cerkve, lepe vasi — vse to te zanima in spominja na mogočnost božjo. Žal, da se ravno ta Volkov breg vzdiguje v sredi najhujših sovražnikov Slovencev, zato sem prisiljen vam, gospod urednik, poročati, da-si ste ravno že bili od teh, o katerih sem namenjen pisati, obrekovani. Mi v našem okraju jih pa prav dobro poznamo, in na daleč okrog že slovio s svojimi nemškatarskimi glavami. Dalje ako potuješ z Volkovega brega navzdol proti Radgoni, zagledaš pred seboj mogočno vas Orehovalci, ali v sredi vasi se ti vzdiguje ne velik, črni leseni dimnik; tamkaj stanuje orehovski prerok, pa pustimo ga za zdaj, naj si nekoliko odahne, saj ga bo že v kratkem morebiti yaš dopisnik zopet malo potolažil. Ali okoli njega bivajo tudi drugi taki, kateri so potrebni, da jih bralci spoznajo in teh število razun preroča je 5 (berite pet), prvi je feuerberski stelverte in posestnik gostilnice »pri Hajnžu«. Ta slov. napis še gre na rovaš prejšnjemu posestniku očetu Hajnžu, ki so bili zmirom pošten, imovit in slov. gospodar: njega naj bi posnemali vsi Orehovalci! Sedanji gospodar je že marsikaj pri hiši predrugačil, postavim »Pferdestall für Fremde« in na svojih hlevcih ima »Pferde-Kuhstall«. Zakaj ima take napise, ne vem. Ako kdo v njegov hlev konja žene, žene ga gotovo Slovenec,

ne pa Nemec. Malih 50 korakov od »Pferdestalla« je »Geprüfte Hufschmiedt« L. Semlič, a rečem ti, da si slabo »geprüft«, ko ne veš, da si na slovenski zemlji in ne podkovavaš Nemcem, temveč Slovencem; zatoraj bi boljše bilo, da bi imel takšni napis, kakoršne imajo pošteni slov. kovači; njim pa nikdar za tega voljo dela ne zmanjka. Njegov sosed je »K. Dlohi, Lederer«; od kot je ta prišel, ne vem, pa mislim, da bo rad usnjari postal, kadar ne bo od slov. kmetov za delo nič kož dobil. Zdaj pridemo do napisa »K. Sattler, Wagner«. Kaj ne, da kmet potrebuje mnogokrat kovača in kolarja? Zatoraj vam že tukaj svetujem, da se držite slov. gesla: Svoji k svojim! Po kakih 200 korakov pridemo do Kreutzwirtha; tam je gostilna ali bolje rečeno, »Gasthaus«. Zdaj ne bomo dalje potovali, imamo že dovolj; sprevideli smo, kaki so ti možaki; lahko njim pomagamo, dragi moji somišljeniki s tem, da se mi, ki nismo v Orehovcih doma, lahko ognemo teh dveh gostilens, da-si imamo v Radgoni večkrat opravila. Vi pa slov. kmetje, lahko se izognete Schmieda, Wagnerja in Ledererja in hodite k takšnim rokodelcem, kateri imajo slov. napis. Dokler pa ne bodo slov. napisov imeli, držite se lepega slov. gesla: Svoji k svojim! — k —

Iz Haloz. (Uradovanje — nesreča.) Ne mislite, da je pri nas v Halozah vse v najlepšem redu, ker je vse tiko! Navadno se tako misli, pa temu ni tako, žalibog, da ne! Tudi pri nas najde se nekaj ljudij, ki misijo, da so več, kakor Bog vé kdo! Tako misli namreč jeden naših štacunarjev. V svojo nemščino uvel je namreč nekje par besedij, v katerih pa ga seveda lahko prekositi navadni žepni »krošljek« ali pa prešiči pri kopanji turščice — hoče postati »pecirkhatman« ali pa celo »pecir-rihtar«, pa siromak nima več toliko pristašev, da bi ga vzdignili na konja. Svoj mili domači in materinski jezik pa zaničuje in v pismih — če kedaj katero piše — rabi le jezik, katerega govorijo »gospodi«. Da je temu tako, razvideli bodete, gosp. urednik, iz sledeče pobotnice, katero je poslal kr. šol. svetu, ki uraduje le slovenski: »Bestetigung? Juri B... gezalt fur Karabolseijerci 1 fl. 75 kr. sage ein gulden, fünf unt Sipzik kreizar. Koschir«. Kaj takega bi vam še lahko več naštel, a za zdaj bodi dovolj. Omeniti moram le še nesrečo, ki se je pripetila v preteklem tednu. V Slatini je namreč posestnik Martin Šmigoc stepal divjače in padel je blizu 18 metrov daleč tako nesrečno, da je za dve uri bil že mrtev. Nesrečnež zapustil je še mlado vdovo in dve nedorasli hčerki.

Iz Pišec. (Amerikanski nasadi.) Naš kraj se je smel nekdaj po resnici zvati raj spodnjega Štajerskega. Od natore ima krasno lego in oblagodarjen je bil z mnogimi, krasnimi goricami, s sladko nado slovenskega kmeta. Pišečka vina so tekmovala z najfinejšo bizejjsko kapljico. Pa prešli so zlati časi srečnih dnij, odnesla nam jih je stvarica, tako ničevna, tako drobna, da je še s prostim očesom ne vidiš — trtna ušica. Kdo ne strmi v ponižnosti nad bozjo vsemogočnostjo, ki zamore s skoraj nevidno stvarico uničiti večletni trud človeških rok! Naš raj, rekel bi, spremenil se je v puščavo. Zemlja ni mogla več prerediti svojih prebivalcev, mladina se je močno izseljevala, dostikrat v nrvnem oziru ne ravno v lastni prid, poljedelstvo se je zanemarjalo, revščina pa rastla od dne do dne. Ker se je udarec hitro zvršil, osupnil nas je tembolj. Več let smo križem držali roké, ne vedoč, kako pomagati si. Došel nam je nadpoln glas o francoskih nasadih z amerikanskimi trtami, začeli smo poskušati, pa bilo je skrajna vse tako okorno, brezvspešno, ker manjkalo nam je skušnje. Pa odenjali nismo, vstrajali smo, nabrali si toliko skušnje in spretnosti, da nam gre dandanes delo vrlo od rok. Se pred tremi leti pečala se je z

amerikankami le naša gosposka in kmečka inteligencia, dandanes zasaja že vsak kočar. Ne bo dolgo trajalo in naša župnija bo dobila čisto drugo lice. Marljivi vinogradniki pridelajo že po več štrtinjakov izvrstnega vina, ki ima pa tudi nenavadno visoke cene. Lani se je prodajal štrtinjak mošta po 140 do 210 gold. Letos je amerikanec posebno obrodil, grozdje je natrkan, veliko, kakor v starih vinogradih nikdar, in je že skoraj dozorelo; kajti grozdje na amerikanski podlagi dozoreva 13 dnij bolj rano, kakor nekdaj. Trgatev bomo imeli, kakor lani, zadnji tjeden meseca septembra. Kakor se slutí, se lanske visoke vinske cene ne bode znižale. — Tuji nas pridno obiskujejo in občudujo amerikanske nasade; pač dobro bi bilo, da bi prišlo k nam še več slovenskih kmetov, kateri imajo že okuženih vinogradov. Potem bi nam verovali, bi bili prepričani, da še takih vinogradov niso videli nikjer in bi se sami poprijeli z več marljivostjo novih nasadov. — r —

Iz Podsrede. (Marsikaj.) Nekdaj je bila pri nas imenitna božja pot na starih sv. Gorah. Iz treh dežel prihajali se romarji knam. Po poročilu domače kronike, katero so nam tako mojstersko sestavili č. g. L. Vošnak, bivši župnik Podsreški, dohajalo je na shode bajé do 20 spovednikov, da bi postregli pobožnim romarjem. To število je znak preobilnih množic nekdanjih romarjev. Ob križempotu na sv. Goro stalo je 14 kapelic s štirinajstimi postajami križevega pota. Pa izostali so romarji, razpadle so kapelice in M. B. sedem žalostij obiskujejo na sv. Gorah večinoma le domačini. Sedanji č. g. župnik si veliko prizadevajo povzdigniti staro Marljino božjo pot do nekdanje veljave. Storjen je prvi korak: kapelice zopet zidajo na to Goro, ter so že večinoma gotove. Kipi, predstavlajoči nam trpljenje Kristusovo, izdelujejo se pri slovečih kiparjih Grödenskih na Tirolskem. Kapelice bodo stale nad 3000 gold. Dal Bog, da bi se srečno izvršilo to hvalevnedno podjetje na čast Mariji Svetogortki! Poljska letina se je vrlo dobro obnesla; sadja pa ni veliko, razven sлив po viših krajih, vzela jih je pomladansk slana; pijače pa ne bo nič; letos so nam dali slovo zadnji paprki nekdanjih krasnih goric. Z amerikanskimi nasadi se nekateri pridno pečajo. Slovenci smo pa, Slovenci, nimamo Judeža-izdajice, nemškutarja, v celi župniji. Zato živimo med seboj v najlepšem miru in slogi. Vrlo nas veseli, da je letos prišel tudi okrajni šolski svet v narodne roke. Mi gremo na dan!

Iz Kostrivnice. (Veselica), katero je priredilo bralno društvo dne 17. septembra, bila je res narodna veselica. Veliko število pričujočega ljudstva je pričalo, da se naš kmet vedno bolj zaveda slovenske svoje krvi. Z veliko pazljivostjo in naydušenostjo vsprejele so se vse točke določenega vsporeda. Prosto zabavo so nam pa oskrbovali vrli Križevski pevci, ki so se v lepem številu vdeležili naše besede. Bodi njim prisrčna zahvala! Razveselili so nas s svojim obiskom tudi nekateri odlični Šmarjčani — med njimi g. dr. Jurtela — in Ponikovljani ter se s tem pokazali kot dobre sosedje. No, veselo je bilo in ravno to je menda razkačilo par naših nemškutarjev. Gotovo so že leli iz prevelike ljubezni do nas Slovencev, da bi se bil kateri izmed naših opijanil ter znabiti potem razgrajal, pa ta želja se njim na veliko žalost ni izpolnila. Zato so poslali nekoga ogledu ali bolje rečeno ogledo, ki je pri oknu »lukala« v izbo, v kateri so nas z veselim petjem razveseljevali Križevski pevci. Neka šaljiva, pa celo nedolžna pesem o stari babi jo je tako razjarila, da je kakor vihar letela v gostilno g. Ogrizeka ter tam nesramno in lažnivo obrekovala vrle pevce. Nasledek tega je bil, da se je nam dobro znani nemškutar samooblastno izrazil: »Drugekrati ti Slatinčani ne smejo več

k nam, da ne bodo pohujševali Kostrivničanov«. No, pohujšal se ne bode nikdo, razun par nemškutarjev, kateri se nikakor ne morejo sprijazniti z misljijo, da jim v Kostrivnici že poje mrtvaški zvon. Sploh pa si naj oni samooblastnež zapomni in za ušesa zapiše, da ga mi Slovenci nikakor ne bomo znabiti kleče prosili za dovoljenje, ako se nam za dobro zdi, povabiti vrle naše sosede na naše narodne veselice. Prav dobro je rekel navzoči gost: »Sirota, od kod bo le vzela oblast za kaj takega«. Da, da, mi smo mi in vemo, da

»Biti slovenske krvi,
Bodi Slovencu ponos.«

Iz Gotovelj. (Pojasnjene.) V zadnjih dveh številkah Vašega cenzurjenega lista oglasil se je neki dopisnik, ki nas enkrat graja, drugokrat hvali. Midva sva si s tem sicer dobro znana, ali ne budem njegovemu ravnjanju ravno pritrjeval in tudi ga ne odbijal, samo malo bolj pojasnim naj to stvar! Hvalevredno je najprvo od dopisnika, da se ne sramuje kmetskega stanu in to ima tudi prav, ker tudi iz kmeta je lahko gospod. Dalje pa se mu moram tudi zahvaliti, ker nam je tako pridno pomagal hmelj obrati. Ne bode pa mi menda v zlo štel, ker mu v vsem ne morem pritrditi. Dopisnik je sicer naš rojak a sedaj živi kot uradnik v Celji (?), toraj ni kmet, temveč kakor pravimo, »sraka je v pavjem perji«. Ker pa prihaja prav poredkokrat k nam, zato so mu gotovo premalo znane tukajšnje okoliščine in težko piše o njih prav. Naj še dostavim: ker nas je v prvem dosisu čisto ponižal, da se namreč iz Gotovelj tako poredkokrat kdo oglasi v »Slov. Gosp.«, menda pač on tudi bolj poredkokrat časopise prebira, ker oglašali smo se v zadnjem času, posebno v »Slov. Gosp.«, prav pridno in naj mi ne bo v greh šteto, imeli smo se tudi s čim, upam pa tudi, da zanaprej ne zaostanemo. Davorin.

Iz Ljubnega. (Planincem) »Tagespošta« z dne 13. t. m. poroča, da je nova pot iz Robanovega kota na Ojstrico sedaj dokončana in da je vodstvo sekcije »des deutschen und österreichischen Alpenvereines« v Gradcu sklenilo, to pot v dneh od 23. do 26. t. m. svečano odpreti, ter da je ovo vodstvo izdalo tudi poziv nemškim planincem, naj bi se te svečanosti v obilnem številu udeležili, da se bo tako v te kraje zanesla nemška govorica, šega in omika in s tem ustvarila močna zajéza proti navalu slovanske povodnji. Dobro, nemški planinci, sedaj ste odkrili svojo nakano in poznamo vas. Zato vam moramo na ta vaš in »Tagespošta« izzivajoč oklic le odkrito povedati, da ste nam, kadar boste obiskovali naše gôre le kot samo mirni planinci, vsikdar dobro došli gostje; a svarimo vas pa prihajati k nam kot pionirji nemške govorice, šege in omike, kajti zagotovimo vam in pomnite, da se boste jeden za drugim in vsi poprej utopili v sedaj ne več zapažljivi slovanski povodnji, nego pa dosegli svojo namero.

Iz Sesterž pri Majšbergu. (Ceste.) Kjer se nemčurstvo šopiri, tam so splošni nemiri. Nasproti pa, kjer ti narodnost roke podaja, tam nemir več ne ostaja. Poglejmo si to pri okr. zastopu v Ptiju. Dolga leta sem bil je ves nemčurski ali pa deloma. In kaj se je storilo, ozirajoč se na našo stran? Celo nič. Majšberški breg meriti, to je bilo vse. A dela so poprijeti tega ne. Ali ko je narodnost v okr. zastopu zmagala, kmalu se je začelo delati in ni trajalo dolgo, pa se je tudi dogotovilo. In kaj še več? Ali bi znabiti nemčurstvo kaj tacega storilo? Gotovo ne. Visokorodni gg. načelnik Zelenik in njega namestnik, c. kr. notar Ožgan, poprosila sta mil. kneza in škofa ob priliki sv. birme, naj bi dokončano stezo blagoslovili, kar so tudi z veselim srcem storili med gromenjem možnarjev okr. zastopa. Ob koncu izpregovorili so še par jedernatih besed, kako nobeno

delo brez blagoslova božjega nič ne velja in nasproti. — Posnemanja vredno. — Tako je tudi naša Majšberska občina večkrat na omenjeni nemčurski okr. zastop prošnjo vložila, naj bi ovo obč. stezo, katera pelje pri Sikolah od okr. steze Ptuj — Pragerske skoz dačno občino Sesterže in v Mostečnem do okr. steze Pečke — Slov. Bistriške povzdignil v okr. stezo, pa vse zaman. še odgovora nismo dobili. Tedaj pa mislimo zopet prošnjo vložiti na visoki deželni odbor v Gradci, ako jo v ozir vzame, tedaj upamo, da tudi slav. okr. zastop temu ne bo nasproti, temuč nas bode tudi on po svoji mogočnosti podpirali, da pridemo enkrat do zaželenega cilja. Saj mu je tudi znano, da moramo tako dačna bremena nositi, kakor drugi, haska pa celo nič nimamo. razven ovega — kar se imamo narodnemu okr. zastopu zahvaliti. — Toraj prosimo: Pomagaj Bog in narodni gospodje in pomagali budem tudi mi!

Iz Ormoža. Pri občnem zboru okrajnega zastopa Ormožkega so bili minoli četrtek izvoljeni sledeči gospodje v novi okrajni šolski svet: č. g. župnik Ivan Bohanec iz Svetinj, g. c. kr. notar dr. Ivan Geršak, g. notarski kandidat Vekoslav Kranjc, g. odvetnik dr. Ivan Omulec — vsi trije iz Ormoža in trgovce g. Makso Robič iz Središča. Bili so blizu enoglasno izvoljeni vsi. Izvoljeni so pametni in skušeni možje ter odločni in značajni narodnjaki, od katerih je pričakovati, da bodo soglasno reševali važne naloge v tem častnem poslu v korist našež šoli.

H. S.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Kaj je bilo, da je grof Taaffe h kratu prišel v glavno mesto naše države, to sedaj vemo — izjemno stanje v Pragi. Brž, ko je prišel grof Taaffe, zbrali so se ministri v posvetovanje in konec tega je bil, naj se vsklice ta kazen za češko ljudstvo. Par dnij potem pa je grof sopet se vrnil v Nalžov. Ali pa bode vlada vesela tega svojega sklepa, o tem odloči prihodnja osoda. — Kedaj se snide državni zbor, dan in ura, še ni znano, pač pa dobi brž, ko se snide, načrt postave za izjemno stanje v sklepanje. O njem bode brž huda vojska, ako se grof Taaffe ne uda popолнem nemški levici. Mislimo, da premeteni grof ne stori tega, vsaj ne tako brez pogoja.

Češko. Ali še pride staročeška stranka kedaj na vrh, do večine poslancev? O tem vprašanji se ugiblje sedaj veliko, ker neki vlada sama misli, da je izjemno stanje kakor navlašč za to, ali mi imamo o tem svoje dvome in bi brž tudi staročeška stranka ne bila vesela, ako pride po tej poti zopet v drž. zbor. — Da se sedaj tudi mladočeška stranka ne čuti prav vesele, lahko se umeje, ali ona utegne še iz sedanjih homatij moči pridobiti, kamo-li da jo izgubi!

Štajarsko. Državni poslanec dr. pl. Kraus je poročal svojim volilcem v Fürstenfeldu o svojem delovanju v drž. zboru ter jim je razlagal, zakaj ni ud nemških nacionalcev. Volilci so mu sicer izrekli svoje zaupanje, ali ob enem tudi pridigli, naj bi se vstvarila brž ko brž nemška stranka — brez judov. Tudi prav. — Mlinarji so v Gradci pričeli svoje delo iznova, ne da bi bili kaj dosegli s svojim »strike«, ali ob zasluzek 4 tednov so prišli. Za to dobroto pa sedaj lahko zahvalijo svoje ščuvarje.

Koroško. V Želikovci je umrl dr. Fran Mežnar, odvetnik in vseskozi vrl narodnjak. Česar je upal, ni doživel — slov. sole v svojem mestu. — Od Sinče vasi

do Železne Kaple dobijo naši sosedje najbrž železnico; bila bi za Železno Kaplo velike koristi. — »Bauernbund« ali kmečka zveza ima lepo priliko, da stori kaj za slov. kmeta, toda ne oglasi se nikoli, če ne gre za to, da jih spravi pod nemške krplje.

Kranjsko. Drž. poslanec, prof. Šuklje je imel v nedeljo shod svojih volilcev v Metliki in je tokrat bil zmeren ter je govoril tako, da podpiše njegove besede lahko tudi veren katolik, čemu pa je bilo drugače v Novem mestu? — Dolenjska železnica se odpre dne 27. septembra in od onih mal bode doslej zapuščena stran lepe dežele v bolji zvezi z glavnim mestom in z ostalo deželo.

Primorsko. Za slov. ljudsko šolo v Gorici se pulijo tamošnji mestjani že leto in dan in če je prav do 400 otrok za-njo, ne morejo je dobiti, ker mesto, njegovi starešine, vgorjarajo zoper njo, vlada pa se tudi ne ogreva za-njo. Kako drugače, kadar ji hodi za peščico tako zvanih nemških otrok v kakem slov. trgu! — V Trstu se osnuje zdravniška zbornica ter bode v njej 11 članov, ali težko če se kateri slovenski zdravnik vzame va-njo: Lah ne pozna pravice.

Hrvaško. Korarji stolne cerkve v Zagrebu so izvolili kanonika Fr. Guglerja za kapitelskega vikarja nadškofije. Mogoče, da pride sedaj voz, na katerem se pripelje novi nadškof, hitreje v tok. Kapitelski vikar je mož, ki se ne vrti na povelje bana Khuen-Hédervarya.

Ogersko. Vojaške vaje se končajo v teku tega tedna, vendar pa še ostane svitli cesar s svojimi gosti v ogerski državi. Tudi v politiki bode iz sedanjih vojaških vaj brž nekaj koristi. Svitli cesar imajo v odgovorih svojih na pozdrave različnih dostojanstvenikov vselej tudi nekaj politike, da-si nikjer preostre graje, tudi judje so še lahko zadovoljni.

Vunanje države.

Rim. Kakor so sv. oče Leon XIII. namestnik Kristusov in torej poglavars veseljne cerkve, tako se razterra tudi njih skrb za vse dele katol. sveta in vidi se to najbolj iz njih okrožnic, v katerih se kaže enaka ljubezen sv. očeta za vse, zlasti pa še za kristijane, ki so v stiskah. Kaj lepa je okrožnica do švicarskih škofov.

Italija. V teh dnevih se vrši razsodba o golju-fijah pri »Banki« v Rimu in nihče ne dvomi, da dobi glavni vodja in njegov zet nekaj let ječe, ali ljudje sodijo, da teh goljufij, katerih sta kriva, nista storila sama, ampak tudi gospôda, ki zajema pri mizi vlade. — Znano je, da blažena Italija nima denarja, toda najhuje čuti ljudstvo pomanjkanje drobiža, ker ne morejo niti plačevati niti prejemati plačila.

Francija. Da je v francoskih listih sedaj največ brati o ruskih vojnih ladijah, misli si človek lahko, ali drugo uprašanje je, če tudi ljudstvo tako misli — ljudstvo, katero placi take drage igrače. — Delavci imajo zopet svoje »strike«, največ pa tisti, katerih delo je pod zemljo, v rudnikih. Njim človek v resnici želi prikrajšanje dela.

Anglija. Odkar je državni zbor na počitnicah, ni novic tacih, ki so tudi za druge ljudi zanimive. Lord Gladstone pa dela, kakor je podoba, naprej ter utegne še učakati, da bode homerule — postava in torej irsko ljudstvo rešeno tlačenja, kakor ga čuti doslej že 300 let.

Nemčija. Ker cesar Viljem biva na avstrijskih tleh, vrti se vsa politika le po malem naprej in ima tudi grof Caprivi, državni kancelar, nekaj mirú. Tudi on bode kmalu na avstrijskih tleh — v Karlovi varih na Češkem. — Knez Bismarck se je vrnil v svoje bivališče, kjer je po večjem celo leto, v Friedrichsruhe. Ni še popolnem ozdravel.

Rusija. Kaj misli ruska vlada o tem, da obišče rusko vojno brodovje francosko luko Toulon? Kolikor je podoba, so nje misli jako trezne in ona sploh še le misli nima, da naj stopi s francosko republiko kedaj v ožjo zvezo. Njej je zadosti, da se govori o taki zvezi in torej tudi o ruski vladi. Več njej v sedanjem času ni treba.

Bolgarija. Knez Ferdinand ima v resnici dobro voljo, da spravi red v mlado državico in z njimi kolikor, toliko tudi srečo med ljudi. Ali kaj mu pomaga to, ko ima celo v ministrih nasprotnike? Jako previdnemu mu je biti, ako noče, da ga dnes ali jutri postavijo pred vrata.

Srbija. Kralj Aleksander še je vedno na potovanji skozi državo in njegova mladost ter njegova cela postava ste za to, da ga prikupite ljudstvu, ki rado gleda tudi na telesne kreposti. Minister dr. Dokič še ni ozdravel, ali za življenje mu še ne bodi v njegovi bolezni.

Turčija. Sultan Abdul Hamid je odpoklical svojega poslanika pri bolgarski vladi in je brž poslal mesto njega drugega. Le-ta prememba tedaj brž nima političnega pomena.

Afrika. V Abesiniji ima neguš Menelik sedaj kraljevo čast in oblast v rokah, ali preveč se je zapel v evropskih držav zanjke in sedaj so mu le-te na poti, ker ga domačini silijo na vojsko zoper Egipt t. j. zoper Angleže, ki imajo ondi najoblastnišo besedo.

Amerika. Rio-Janeiro, glavno mestno v Brazilji, pade brž ko brž v roke ustajnih čet in sedaj so že tudi vojaki zoper sedanjo vlado, torej z ustajniki enacih mislij. — Razstava v Chicagu ostane do konca leta in se tako more biti reši primanjkljaja. Darila za najbolje reči na razstavi so še dali, na Avstrijo pride jih kacih 7 v raznih strokah.

Za poduk in kratek čas.

Spomina vreden mož.

(Napisal Ant. Korošec.)

Čudno, da niste poznali rajnega Martince! Zakaj pa niste nikoli vprašali za-nj, gotovo bi Vam ga kdo pokazal, saj ga je pri nas vse poznalo. Zdaj pa je že prepozno, ne morete se več ž njim seznaniti, laška zima nam ga je vzela. Vsi ga pogrešamo, kajti pri vsaki priložnosti smo ga potrebovali. Toda slišim Vas ugovarjati: Za Boga, kaj pa hočete? .... A takó, že Vas razumem. Vam se torej ne zdi verojetno, da bi ga vsi pogrešali in izprašujete me, kaj da je bil. A kaj pa bi naj bil? Nič ni bil, pravim Vam, in vendar je bil vse. No, to se Vam zopet čudno zdi in smejete se mi, a ne vem, zakaj? Prosim, blagovolite me le poslušati, kmalu me boste razumeli.

Gotovo ste že kje slišali ali čitali, da svet dandanes močno napreduje. Morda drugod, pri nas pa ne, pri nas gotovo nazaduje. Kdo pa še zna dandanes, recimo, koše pesti, slavnjače delati, metlje vezati in druga enako velevažna dela opravljati? No, odkritosrénovo povedano, pri nas sedaj nikdo, odkar je umrl Martinec, Bog mu daj dobro! A on Vam je znal, hej, znal, da ga je bilo veselje gledati.

Bil je velike in močne postave, širokih pleč, polnega, nekoliko nagubanega obrazu, iz katerega mu je vedno odsevala premišljenost in resnost. Vselej smo se ga otroci veselili, kadar smo vedeli, da bo pri nas kaj delal. Že od daleč smo ga spoznali, ko je šel proti naši hiši. Kako počasi vam je stopal, kakor da bi vsaki korak prej dobro premislil! In pri vsakem koraku so za-

trepetali široki krajevi njegovega klobuka, ki je sedel od zore do mraka na njegovi glavi ter ga branil zdaj solnce, zdaj dežja, zdaj snega, kakor je bilo ravno potrebno. Ko pa je vstopil v hišo, še se na nas druge ozrl ni poshteno, le za očeta je vprašal ter se z njimi zmenil, kar mu je bilo opraviti. In kmalu je začel delati.

Koše je pletl vsakokrat na skedenju, naj še je bilo tako mrzlo. Da bi ga vi videli, s kako samovestjo je opravljal to delo! Teh važnih potez v njegovem obrazu nikoli ne pozabim! Večkrat je bistroumno nahmurlil svoje čelo, pogledal bolj ozko in ostro ter parkrat pomemljivo premaknil svoje ustnice. Da, celo nekaj ponosnega se mu je moglo včasih čitati v obrazu. No, zakaj pa tudi ne? Njegovi nekoliko debeli prsti so bili gibčni in šibe so se kar same ovijale okoli drobnih paličic. Hitro je izdeloval koše.

Metlje pa nam je vezal navadno v hiši. Tedaj si je pripel vrv za tram, ki nam podpira dilnice in potem zadrgaval z vso močjo posamezne brezove ali sirkine šopke ter jih vezal v metlje. Kako željno smo čakali mi otroci vsakega trenotka, ko ni rabil vrv in nam je bila torej v ponudbo! Zdaj nam je splezal ta, zdaj oni visoko proti dilnicam. Ej, to vam je bilo veselje, posebno če smo katerega stepli z vrv, da se je nehotě udal zakonu teže ter se z vso silo vlegel na trda tla. Takrat se je nasmehnil tudi Martinec, katerega si sicer težko videl se kedaj smejeti. Raztegnil je svoj obraz nekoliko na desno in levo in v prikotkih njegovih ust se je zazibal sladek posmeh.

Radi smo imeli otroci vrlega Martince, in izvestno se ne motim, če trdim, da je bil on tudi nam močno naklonjen. Kedar je delal pri nas slaminjače, še prosišti nam ga ni bilo mnogo treba, da je tudi nam naredil majhne slaminjačice, v katere smo po zimi luščili koruso, po leti pa shranjevali želod, volk ali pa celo perek. Tudi slame nam je prišel vsako zimo rezat. Naša mati so ga zelo cenili in kedar je pri nas kaj delal, vselej smo imeli kaj boljšega na mizi. In tudi zaradi tega smo se ga otroci že vsakokrat zanaprej veselili.

(Konec prih.)

Smešnica. »Jutri«, nagovori častnik srdito bankirja, »jutri vam odgovorim v dvoboji; če ne prideš o pravem času, pa ste v mojih očeh le pes.« »Raji«, odvrne strahopeti bankir, »raji sem že v vaših očeh pes, kakor pa pri vaših nogah lev.«

Razne stvari.

(Mil. knezoškof) so se v nedeljo prehladili v levem kolenu in jim je vsled tega nekaj časa treba pokoja.

(Novi zvonovi.) Pri Sv. Juriji v Savinjski dolini so dobili nove zvono ter so jih mil. knezoškof zadnjo nedeljo slovesno blagoslovili. Več o tem v prihodnjem listu.

(Izvolitev.) Pri čč. šolskih sestrach v Mariboru je postala s. Angelina Križanič zopet prednica ali častita mati. Vsaka tri leta je nova volitev in čast. s. Angelina je sedaj že pri tretji volitvi izbrana za čast prednica.

(Premeščenje.) Č. g. Jakob Marzidovšek, kaplan pri c. kr. vojski v Gorici, pride v Trst v enako službo.

(Bralno društvo) v Sevnici ima v nedeljo, dne 24. septembra ob 4. uri popoldne občni zbor v gostilni g. A. Fabianija.

(Deželni poslanec) za Celje in tov. bode dr. Jože Wokaun, pristav pri c. kr. okr. sodniji v Celji,

ako mu pri shodih povsod steče, kakor v Vojniku. Mož je, kakor kaže ime, pristen Nemec.

(Odbor) dijaške kuhinje v Mariboru ima jutri ob 11. uri dopoldne pri predsedniku kan. dr. Križaniču sejo ter se določijo v njej dijakom podpore, kolikor jih bode mogoče.

(Katoliško bralno in gospodarsko društvo v Rogatcu) ima svoje letno zborovanje v nedeljo, dne 24. septembra 1893 ob treh popoldne v bralni sobi. Na dnevnem redu je: 1) volitev tajnika in blagajnika; 2) prosti nasveti. K obilni udeležitvi vabi Odbor.

(Učiteljstvo.) Nadučitelj je postal g. Fr. Brence, učitelj na Hajdinji, pri Sv. Vidu nižje Ptuja, g. Karol Maršič, podučitelj v St. Pavlu pri Bolski, pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah ter g. Jožef Svetlin, podučitelj v Kamnici, v Makolah. — Učitelj je postal g. Al. Krenner, podučitelj v Dolu, pri Sv. Tomažu nad Veliko nedeljo in g. Fr. Rebič, podučitelj v Stranicah, pri Novi cerkvi; podučitelj pa g. Jakob Medved, začasni podučitelj na Ponikvi.

(»Südmärk.«) To nebodigatreba društvo šteje neki 51 podružnic, izmed njih se nahaja jih 40 na Štajarskem, pet na Koroškem in dve na Kranjskem. Premoženja pa ima v vsem skupaj 6182 gld. 44 kr. Veliko pač to ni in težko jim bode za to vsoto pokupiti slov. zemljo!

(Dijaški kuhinji) v Mariboru so darovali gg.: dr. V. Lemež, odvetnik v Slov. Bistrici in Jožef Zidanšek, profesor bogoslovja v Mariboru, po 5 gld., ter č. g. Jakob Marzidovšek, kaplan pri c. kr. vojski v Gorici, 4 gld. in Fr. Veternik, kaplan v Trbovljah 3 gld.

(Umrla) je v Krivi Vrbi na Koroškem baroninja Gödel-Lannoy, žena pok. drž. in dež. poslanca za kmečki volilni okraj v Mariboru, ter so nje truplo prepeljali v Maribor na pokopališče tega mesta.

(Krida.) V nedeljo je prišel Gustav Schmidl, pred nekaj dni še trgovec in »steber nemškega rajha« v Celju, že za dalje časa pod ključe c. kr. okr. sodnije. Na sumu je, da njegove menice niso bile prave ter na njih ne pravi podpisi.

(Nesreča.) V nedeljo je padel Fr. Čehovin, posestnik v Loži pri M. Gradcu, s skale, 20 sežnjev visoke ter se je tako potolkel, da je v malih urah umrl.

(Požar.) V nedeljo dopoldne je zgorelo v Stari vasi pri Vidmu čvetero hiš in gospodarskih poslopij, živino so še rešili, drugo pa je vse zgorelo.

(Trtna uš in trtoreja.) Pri Drag. Hribarju v Celji je izšla knjižica »Trtna uš in trtoreja«, v kateri g. Ivan Belé, učitelj na vinorejski šoli v Mariboru, razlagata, kako je mogoče kljubu trtni uši baviti se z uspehom s trtorejo. Cena je knjižici 45 kr. s pošto vred ter je nizka, beseda pa je v knjižici semertje previsoka.

(Slovar.) Slovensko-nemški slovar, ki ga urejuje prof. Makso Pleteršnik ter izdaja katol. tiskarna v Ljubljani, je izšel sedaj v 6. sešitku od »klaten« do »kruh«.

(Zaroka.) V Braslovčah se je g. dr. Fr. Vovšek, c. kr. okr. sodnik v Mariboru, zaročil z gospico Pavlino Bauer, hčerjo trgovca v Braslovčah.

(Mladina.) V preteklem tednu so v raznih časih mestni redarji prijeli 4 dečke od 12 do 13 let stare — vse zavoljo tatvine. To so vam že zreli mladiči!

(Dravo) skočila je uno sredo Katra Koser ter je vsa podoba, da je samo iz tega namena bila prišla iz Slov. Bistrice.

Loterijne številke.

Trst 16. septembra 1893: 10, 12, 73, 38, 16
Line   »   »   37, 42, 36, 16, 70

Oznamilo.

Na štajarski deželni sadje- in vinorejski šoli v Mariboru vrši se od 10. do 13. oktobra 1893 obiskovalni tečaj za porabljenje sadja. Udeležiti se ga sme vsak, kdor se za to stvar zanima, pa se mora poprej oglašiti pri ravnateljstvu, katero vse natančneje pov.

Građec meseca septembra 1893.

Od štaj. deželnega odbora.

Služba organista in mežnarja

se razpisuje pri župnijski cerkvi **Sv. Marjete na Muti do 1. decembra**. Prosto, lepo stanovanje; dohodki obojne službe v denarji znašajo okoli 230 gld. Tudi zemljišča je nad tri orale. Spretnost v orgljanji se tirja; seveda imajo Cecilijanci prednost. Služba se nastopi s 1. januarjem 1894.

1-5

Cerkveno predstojništvo na Muti.

Otvorjenje prodajalnice.

Usojam si p. n. občinstvu naznaniti, da sem 16. t. m. otvoril prodajalnico za **sukneno, modro in platneno blago** pod tvrdko:

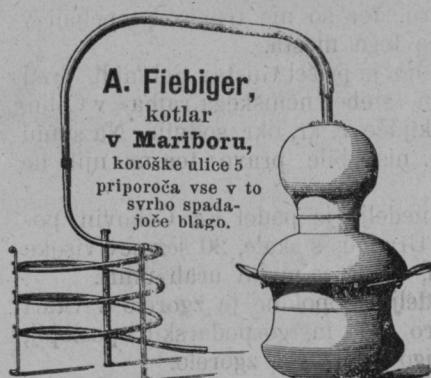
Ferdinand Gattinger „k črnemu orlu“

grajskega trga štev. 8.

Prizadeval se bodem z dobrim blagom in točno postrežbo pridobiti si zaupanje p. n. kupcev. Prosim za obilni obisk.

S spoštovanjem

1-3 **Ferdin and Gattinger.**

A. Fiebiger,
kotlar
v Mariboru,
koroške ulice 5
priporoča vse v to
svrhu spada-
joče blago.

Zaloga mizarskega in pravoskega pohištva
Konrada Wölflinga

Maribor, gosposke ulice št. 28

priporoča bogato asortirano zalogo
žlebenega in narezanega pohištva za
spalnice, postrežnih miz, miz za sa-
lone, pisarnih in napravnih miz,
kakor tudi raznih

tapetovanih garnitur za saline, diva-
nov, balzakov, otoman, sof, kanape-
jev, naslanjačev, posteljninih vložkov
in žimnic.

Tudi vsakovrstnih ptujedeželskih in domačih

zrcal in podob

vsake sorte s čednim okvirjem, pozlače-
nim in črnim, kurnis in roset

po najnižji ceni.

*Na zahtevanje razpošiljajo se ilustrovani ce-
niki brezplačno in franko.*

11-20

Mlin na štiri kolesa

z gospodarskim poslopjem se proda ali da v najem. Ravno tako tudi stopa za kašo in stiskalnica za olje, blizu 10 oralov travnikov in njiv prve vrste. Vse v dobrem stanu, 1/2 ure od trga Ptujška gora.

1-3

Franc Lobenwein.

Jožef Tušak,

trgovec pri Sv. Antonu v slov. gor., preselil se je iz hiše gospoda Alta v svojo lastno hišo štev. 31. Zahvaljuje se vsem obiskovalcem, kateri so ga do zdaj počastili, in prosi tudi v prihodnjič za zaupanje, ker bode zamogeli zdaj po nižji ceni blago prodati.

Železnato vino
izdelano od **G. Piccoli,**
lekarja v Ljubljani.

To vino ima v sebi železnat preparat, ki ga tudi najslabeji želodec lahko prebavila, zato izvrstno uplivja na osebe, katerim manjka krvi in katere so oslabljene po boleznih.

Zato se posebno matrem priporoča, katerim je mar zdravje svojih otrok. Bolezni, katerim je mladež podvržena, na blede, suhe in bolehaste otroke vsled pomankanja krvi močnejše uplivijo ter jih hitreje in lažje premagajo, kakor zdrave in močne.

To vino krepča želodec, slast do jedi povekša, pospešuje prebavljanje, pomnoži kri, katera nam je toliko potrebna in da zdravo lepo barvo, kakor jo imajo zdravi ljudje.

Cena za eno steklenico 1 gld. Večje steklenice 1 gld. 50 kr.

Vunanja naročila izvršujejo se takoj po povzetju.

6-12

Posestvo,

lep hram in dva orala dobre zemlje, vse v dobrem stanu, v Rogozji hiš. štev. 21 želez. postaje Hoče (Kötsch), se cenom proda.

2-2

Išče se večji hlapec, ki se izpozna sam na delo, nekaj mizarstva in kolarstva zmožen, oženjen brez malih otrok ter gleda dobro na živino, pa slovenski in nemški govor. Plače dobi 16 gld. na mesec, stanovanje, drva, eno kravo za mleko in njive. Nastop 15. septembra. — Ponudbe **M. Kirchschlager v Ljubljani.**

3-3

Služba orgljarja in mežnarja

se razpisuje pri romarski cerkvi v Rušah do dne 15. oktobra. Prosto stanovanje s četirimi sobami, dohodki obojne službe med njimi eden štrtinjak vina od cerkve, znašajo okoli 400 gold.

Spretnost in izurjenost v orgljarji se

tirja.

2-3 Cerkveno predstojništvo v Rušah.

Vse šolske knjige

za c. kr. državno gimnazijo in c. kr. učitevilišče v Mariboru, nemške in slovenske, kakor tudi vse potrebne reči za pisanje in risanje, priporoča v najnovejšem številu in cenó

ANDREJ PLATZER,
poprej Ed. Ferlinc, 2-2
prodajalnica šolskih knjig in rečij,

knjigovez itd. gospodske ulice 3 v Mariboru.

Graščinsko oskrbništvo

Herberstorff

proda od postaje **Wildon** proti povzetju

jabolčnico

po 100 litrov 8-10 gold.

Faeton za ednega ali tudi za dva konja, v dobrem stanu in zelo močen, se proda. Več pové gosp. **Franc Girstmayr, Viktringhofovih ulic v Mariboru.**

2-2

Uradne in trgovske

KUVERTE

s firmo priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Vsi stroji za kmetijstvo vinarstvo in moštarstvo!

Matilnice, vitle, triere

čistilne miline za žito

rezalnice za krmo

— samodeljuje

aparate proti peronoperi

tlačilnice za vino

tlačilnice za sadje

miline za sadje

predmete za kleti, sesalnice za vse namene, kakor v

občo: vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo

razpoljiva v najnovejših, najboljih konstrukcijah

IG. HELLER, DUNAJ

2/2 Praterstrasse Nr. 78.

Bogato ilustrovani katalogi v nemškem in slovenskem jeziku zastavljeni s

poštne prostote.

Najkulantnejši pogoj. — Jamstvo. — Stroji se dajo na poskušnjo.

Cene so se znova znižale! Prekupovalcem značen popust!

Najbolj po ceni se kupujejo:

najboljši molitveniki, šolske knjige, pisalne in šolske reči, izvrstni konceptni in pisalni papir, vsakovrstni zavitki, pisani papir, svilnati papir v 65 barvah, najboljše karte.

Tiskovine za odvetnike in bilježnike, šole in občinske urade, trgovce itd.

A. PLATZER,

poprej Edvard Ferlinc,

gospodske ulice štev. 3 v Mariboru.

Knjigovezarska dela se točno in takoj po ceni izvršujejo.

Da ne bode nobena pomota, prosim, da na tanjo pazite na mojo tvrdko.

31

Oelz-ova kava

priznano najboljši in izdačnejši dostavek h kavi. Dobi se v vseh prodajalnicah za špecerijsko in povzitno blago.

Bratje Oelz, Bregenz.

V take kraje, kjer se naši pridelki ne dobivajo, razposiljamo cenó poštne zavitki po 2 gld. 10 kr.